

נוסע־צלב של ילדים

אהבה רוחנית וגופנית. לא רק הנערות המיוחדות נכספות לחלק עמו את יצועו, אף הנערים. המור דה הוא היחיד היודע כי סוף המסע אבדון, כי איש מן ההולכים לא יגיע לירושלים. בכל זאת הוא מוסיף לחזק רוחם, לטהרם מחטי איהם, למצוא בהם משען לתקותיו הנובלות. ז'אק הוא אחרון המתוודים. מובדל, פרוש, קדוש, הוא פוי סע בראש המסע, ולשמע ויודיו מתחורר לך כי רוח־הקודש שפיעמה בו, אינה אלא רוחו חסרת־המנוח של רוזן קשיש, צלבן וותיק שנכר של במסע־צלב ובמקום לשחרר את ירושלים מיד "התוגר העכומי" עסק במרחץ־מים של נוצרים. הי רוזן מעביר את כיסופי־ירושלים שלו אל הנער בשעה שהוא שוכב עמו במלונתו שביער. שוב עניין לנו בליבידו מודחק המבקש לו פורי קן.

האוירה היא פסבדו־מיסטית, כבי דה ומסורבלת. חטאי הנפש והבשר מעיקים על בני התשחורת. בעובם את בתיהם בדרך אל האבדון, הם לומדים בדרך הקשה ש"צילה של כל אהבה הוא הסבל וכי אין כוח האדם לא לאהוב". וזה עוד לא הכל, והמבולבל רב על הבהיר.

קריאת הנובילה היא תרגיל אינ־טלקטואלי מייגע. קוראים שליבים להדשנות ספרותית — ימצאו בו עניין.

"שערי גן־עדן", מאת יז' אנדו־ייבסקי. מפולנית: עזרי' אל אובמני, הוצ' ספרית פוע־לים תשל"ב, 107 עמ'.

זוהי נובילה המשתרעת על פני 10 עמודים בשני משפטים בלבד, כאשר המשפט השני מכיל לא יור תר משלוש מלים: אכספרימנט נוסף בטכניקה של זרם תת־התודי דעה. אם אין חידוש רב בטכניקה, חידוש כלשהו יש בתימאטיקה.

התמוה בכל מסע־הצלב של הי נוצרים, התרחש בראשית המאה הי 13: רועה עוליימים מדרום צרפת החל מבשר שגילו לו משמייס כי עתיד הקבר הקדוש להיגאל בידי חפים־מחטא ועוללים בלבד. ההיסיטוריה מספרת כי נערים ונערות מבני שמונה ועד שש־עשרה שנה נטשו את מקומותיהם, נתקבצו בהי מונייהם ושמו פעמיהם לעבר ירושלים. אלה בהם שלא מתו בתלאות־הדרך ובמחסור, נפלו בידי תגרים שהיו מפתים אותם ומוכרים אותם לעבדות. מאורע סתום זה נטל ז' יבסקי ועשאו רקע לנובילה "כבת ממחרוזת וידויים של יסע־הצלב הקטנים, וידויים הי מושמעים באוזנו של מוודה זקן, ומתלווה אליהם כברת־דרך.

מנהיג נוסע־הצלב, ז'אק יפה־התואר, ניחן באישיות מאגנטית שמשכה את הילדים; יתר על כן, הוא קשר אותם אליו בעבותות